

ÉLETGAZDAGSÁG

Kiállítás a Magyar Művészeti Akadémia
Népművészeti tagozatának szervezésében
Pesti Vigadó, 2022. 11. 23. – 2023. 01. 29.

Kiállításunk címadó gondolata Andrásfalvy Bertalantól származik, és jól tükrözi a magyar néphagyományban gyökerező alkotóerőt. Az *Isten–Haza–Család* egymást építő, és egymástól el nem szakítható hármas egysége a sokszor a felszín alatt rejtező kincsből, a magyar magból sarjad ki, szökken szárba, az ég felé nyújtózva virágozik, és hoz termést.

A Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti tagozatának tárgyalkotó akadémikusai, köztestületi tagjai és az általuk nagyra becsült alkotók: a Népművészet Mesterei, a népi iparművészek, a Népművészet Ifjú Mesterei, a tanítványok ebből a magból, hagyományainkból növesztik jövőnk gyökereit, készítenek a magyar léleknek kedves, szemünknek szép, kezünkhöz simuló alkotásokat mindannyiunk örömére, életünk gazdagítására.

Istenem

Istenem, szerelmes Istenem

Ahogy azt a jó öreg pásztoraink mondták volt, maga a Jóisten mindenben a mester és a legfőbb, mi több, az egyetlen számadó is.

HARANGOZÓ IMRE

A magyar népi műveltség három nagy emlékcsoportja – az épületek éppúgy, mint az öltözékek, illetve a „készségek” – egyszerre tölt be *használati* és *rituális* szerepkört. A kétféle funkció sem elvileg, sem gyakorlatilag nem választható el egymástól. Más szóval ez azt jelenti, hogy minden parasztház egyszersmind elemi fokozatú *szentély*nek is tekinthető, minden étkezés elemi *áldozati rítus*nak, minden „cifra” suba vagy szűr *szertartási díszruhának*, és minden „készség” – *rituális kellék*nek.

PAP GÁBOR

HAZÁM

Hazám, csendes hazám

A hazaszeretet mint magatartás az a készség, hogy saját érdekeimet alárendelem egy nagyobb közösség érdekeinek, melyhez tartozónak érzem magam, azonos a mi-tudattal. Az egyén (...) természetes igénye, hogy családba tartozónak, valahol otthon, valamely tájon földinek érezze magát. Ezek a kötődések – ősidők óta – az egyéniség teljességének feltételei. Hiányuk személyiségsérülést okoz.

Az érzelmi-akaratikötődés mögött végig ott kell sejtenuünk az ismerethátteret, a kötődésben kifejeződő érzelem ismeretre épül. Ismeret a látható, tárgyi világról, a látható környezetről, épületről, faluról, tájról, és ismeret az emberekről, akik táguló körökben megtestesítik és megfogalmazzák a mi-tudatot.

A néphagyomány szervesen felépített ismeretanyagán, költői élményeken keresztül teremtett nemzeti tudatot. Ezt így az iskola nem tudja pótolni. A mi feladatunk a helyi néphagyomány megmentése és visszaközvetítése, hogy újra ható, ember- és tudatformáló erővel adja vissza az egyes embernek a teljes személyiséghez szükséges kötődéseket: családhoz, otthonhoz, faluhoz, tájhoz, nemzethez, emberi értékekhez.

ANDRÁSFALVY BERTALAN

RÓZSÁM

Rózsám, édes rózsám

Nagy ünnep volt az a szegény parasztlánynak, mikor hímes guzsalyt kapott a legénytől. De megnézegette és megcsodálta azt más is: a szülei, a testvérei, a leánytársai. És mindenki olvasott a jelekből, szimbólumokból. Ő is kiolvasta belőlük mindazt, amit élőszóval tán nem is hallott még. És megértette, hogy ez az „írás” ország-világ előtt megerősíti azt, amit eddig csak ő hallott, és ő is csak súgva.

S aztán az egyhangú fonogatás közben ugyan hol jártak volna a gondolatai, ha nem a legény körül, aki ezzel a szép ajándékkal meglepte. Hogyne nézegette volna meg munka közben újra és újra! Hiszen arról tépegette a szösz, bal karjával átölelve, mint a legényt, amikor az ölében ült. – Mennyi gonddal és szeretettel metszette bele ezeket az apró képeket! És őrá gondolt, miközben faragta. Minden levélkében az ő szemét, száját látta, és csókolgatta, minden magocskában a szíve gyökerét. Hogyan is tudta belerejteni tüzes vágyait ezekbe az egyszerű képekbe?

LÜKŐ GÁBOR